

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
057/17	Formannskapet	PS	15.06.2017
052/17	Kommunestyret	PS	22.06.2017

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Jan Olav Osen	FE - 150	17/452

Budsjett 2017 - Økonomiplan 2018 - 2021

Vedlegg:

Økonomiplan - 2018 - 2021

Framlegg til vedtak:

1. Økonomiplan 2018-2021, vert vedteke slik det ligg føre i tabelloppsettet i saksutgreiinga, med fylgjande endringar på driftsrammene for dei einskilde driftsåra:

Rammeområde:		2018	2019	2020	2021

2. 1. års ramme i økonomiplanen, vert grunnlaget for det vidare arbeidet med å fastsetje årsbudsjettet for år 2018
3. Dei totale investeringsrammene for åra 2018-2021, vert vedteke slik dei ligg føre i vedlagte tabelloppsett, med fylgjande endringar for dei einskilde driftsåra:

Pr.nr.	Investeringar:	2018	2019	2020	2021

Formannskapet - 057/17 - 15.06.2017

FS - behandling:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes tilrådd

FS vedtak:

1. Økonomiplan 2018-2021, vert vedteke slik det ligg føre i tabelloppsettet i saksutgreiinga, med fylgjande endringar på driftsrammene for dei einskilde driftsåra:

Rammeområde:	2018	2019	2020	2021

2. 1. års ramme i økonomiplanen, vert grunnlaget for det vidare arbeidet med å fastsetje årsbudsjettet for år 2018
3. Dei totale investeringsrammene for åra 2018-2021, vert vedteke slik dei ligg føre i vedlagte tabelloppsett, med fylgjande endringar for dei einskilde driftsåra:

Pr.nr.	Investeringar:	2018	2019	2020	2021

Saksopplysninger:

Bakgrunn

Kommunelova krev at kvar kommune utarbeidar ein økonomiplan. Økonomiplanen er ein 4-årig plan og inngår i kommuneplanen sin kortsiktige handlingsdel.

I samband med at budsjettet for 2017 vart vedteke, vart også gjeldande økonomiplan rullert.

Det vert vist til den tekstlege delen i budsjettsaka for 2017, for betre skildring av tiltak som berre vert vidareført i denne planen.

Det vert også vist til tertialrapport nr. 1 år 2017, der grunnlaget for endringsframlegg kjem godt fram. Tabelloppsettet som følger saka, inneheld dei endringar som vert tilrådd av rådmannen.

Utgangspunktet frå 2016:

I 2016 vart det eit overskot på kr. 4,5 mill .Økonomisk sett var altså 2016 eit godt år.

Det gode resultat gjer at det vert mindre å dekke inn av underskotet frå 2015 i 2017. Opprinneleg var det budsjettet med inndecking på kr. 7,7 mill, men dette er no redusert til kr. 3,7 mill. Dette er realistisk å klare i 2017.

Bakgrunnen for det gode resultatet var at skatteinngongen og rammetilskot vart i høve til budsjett. I tillegg var løn og sosiale utgifter under nivået i 2015. Dette skuldast innsparingstiltak i løpet av året med kr. 4 mill.

Med utgangspunkt i skatteinntektene for 2013, 2014 og 2015 får Austrheim kommune tilbake småkommunetilskotet i 2017. Prognosen i forhold til landsgjennomsnittet er i desse åra 118,9%, 118,9% og 109,9% slik at vi i snitt ligg under grensen på 120%.Skattenivået i 2016 var 107,8% av landsgjennomsnittet.

Helsetenesta i kommunen bidrar til at vi har det lågaste sjukefråværet i fylket, enten vi arbeider i kommunen eller andre stader i Austrheim.

Største investeringar i 2016 var oppgradering av Årås skule, kjøp av bustader til flyktningar og slutføring av kystbarnehagen.

Med utgangspunktet i det dårlege resultatet i 2015 er det sett igong eit prosjekt som har som oppgåve å kome med innsparingstiltak i drifta. I 2016 gav prosjektet som resultat at det vart ei innsparing på om lag kr. 4 mill. i løn og sosiale kostnader. Alle ledige stillingar vart vurdert. Dette fortsetter inn i 2017.

Utviklingstrekk i driftsrekneskapen (i heile tusen kroner) for perioden 2012 – 2016:						
Økonomisk oversikt - drift	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Avvik i %
	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2015-16
DRIFTSINNTEKTER						
Brukarbetalingar	12 297	12 407	13 036	13 175	13 148	-0,2
Andre sals- og leigeinntekter	13 436	14 213	14 607	16 345	16 095	-1,5
Overføringar med krav til motyting	39 919	41 005	37 238	36 479	35 678	-2,2
Rammetilskot	65 401	68 234	70 529	73 373	79 722	8,7
Andre statlege overføringar	1 511	2 073	6 480	8 200	13 550	65,2
Andre overføringar	3	0	100	100	0	-100,0
Skatt på inntekt og formue	81 797	84 311	84 590	82 871	88 559	6,9
Eigedomsskatt	11 354	12 608	12 608	12 585	12 585	0,0
Sum driftsinntekter	225 719	234 851	239 188	243 128	259 337	6,7
DRIFTSUTGIFTER						
Lønnsutgifter	129 593	134 323	145 416	149 254	150 130	0,6
Sosiale utgifter	32 612	36 244	38 994	40 278	40 159	-0,3
Lønn og sosiale kostnader	162 205	170 567	184 410	189 532	190 289	0,4
Kjøp av varer og t som inngår i t.produksjon	25 853	27 843	27 504	28 466	29 395	3,3
Kjøp av tenester som erstatter t.produksjon	9 315	9 298	11 635	11 353	11 955	5,3
Overføringar	16 427	13 598	15 637	12 970	13 786	6,3
Avskrivningar	10 507	11 003	12 084	11 992	13 814	15,2
Fordelte utgifter					- 124	
Sum driftsutgifter	224 307	232 310	251 270	254 313	259 116	1,9
Brutto driftsresultat	1 413	2 541	-12 082	-11 185	221	102,0
FINANINNTEKTER						
Renteinntekter og utbytte	5 787	5 367	5 283	2 816	2 641	-6,2
Gevinst på finansielle instrument (omløpsmidlar)	-	-	-			
Mottatte avdrag på utlån	101	108	57	32	47	44,4
Sum eksterne finansinntekter	5 888	5 475	5 340	2 848	2 688	-5,6
FINANSUTGIFTER						

Renteutgifter og låneomkostningar	5 085	4 689	5 067	4 555	4 172	-8,4
Tap på finansielle instrument (omløpsmidlar)	-	-	-			
Avdrag på lån	8 068	8 864	7 312	6 882	7 887	14,6
Utlån	118	75	77	23	25	10,5
Sum eksterne finansutgifter	13 271	13 628	12 456	11 460	12 084	5,4
Resultat eksterne finanstransaksjonar	-7 382	-8 154	-7 116	-8 612	- 9 396	9,1
Motpost avskrivningar	10 507	11 003	12 084	11 992	13 814	15,2
Netto driftsresultat	4 537	5 391	-7 114	-7 805	4 639	159,4
INTERNE FINANSTRANSAKSJONAR						
Bruk av tidlegare års regnsk.m. mindreforbruk	-	5 895				
Bruk av disposisjonsfond	6 065	369	2 752	4 989		-100,0
Bruk av bundne fond	998	647	2 074	1 335	966	-27,6
	-	-	-			
Sum bruk av avsetningar	7 063	6 910	4 826	6 324	966	-84,7
Overført til investeringsregnskapet	4 562	4 934	50	122		- 100,0
Dekning av tidligere års regnsk.m. meirforbruk	-	-	-	5 140		
Avsatt til disposisjonsfond	134	5 904	12		-	
Avsatt til bundne fond	1 009	1 451	2 802	1 505	1 148	-23,7
Avsatt til likviditetsreserven	-	-	-			
Sum avsetningar	5 705	12 289	12 864	6 767	1 148	-83,0
Regnskapsmessig meir/mindreforbruk	5 895	12	-5 152	-8 248	4 457	154,0

Utgangspunktet frå 2017:

Det vert vist til tertialrapport 1.-2017, sjå eiga sak.

Det er lagt opp til at det skal bli eit overskot i 2017 slik at resten av underskotet frå 2015 kan inndeckast. I høve til skatteinngongen i 2017 vil mai månad vera svært viktig.

Revidert nasjonalbudsjett 2017 og kommuneopplegget for 2018- Fylkesmannen si gjennomgang:

Fylkesmannen vil gi eit oversyn over hovudpunkta i framlegget til revidert nasjonalbudsjett 2017 og kommuneopplegget for 2018, jf. kommuneproposisjonen Prop. 128 S. I brevet betyr «kommunane» primærkommunane utan at fylkeskommunane er med og «departementet» Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD).

Endringar i det økonomiske opplegget for 2017

Lønsvekst

Pårekna lønsvekst blir redusert frå 2,7 prosent i statsbudsjettet til 2,4 prosent i revidert nasjonalbudsjett. Samla kostnadsinnsparing for kommunesektoren som følgje av lågare løns-vekst er rekna til om lag kr. 900 mill. Av dette utgjer kostnadsinnsparinga for kommunane om lag kr. 720 mill. Kostnadsdeflatoren for kommunesektoren blir redusert frå 2,5 prosent i stats-budsjettet til 2,3 prosent i revidert nasjonalbudsjett. Løn tel om lag 2/3 del av deflatoren.

Skatteinntekter

Lågare lønsvekst fører til lågare skattevekst for kommunane. Pårekna skatteinntekter for kommunesektoren er redusert med kr. 850 mill. frå nivået i statsbudsjettet. Av dette utgjer kommunane sin skattereduksjon kr. 707 mill. Pårekna skattevekst i år for kommunane blir difor redusert frå 1,5 prosent til 1,0 prosent, i høve til faktisk innkomen skatt i 2016.

Låg pårekna skattevekst frå 2016 til 2017, også opphavleg i statsbudsjettet, skuldast ekstra-ordinær

høg skattevekst i 2016.

Kr. 132 mill. av skattereduksjonen for kommunane skuldast endringar i skattereglane, blant anna auka minstefrådrag på pensjon. Denne delen av skattereduksjonen vil bli kompensert gjennom auka rammetilskot til kommunane.

Investeringstilskot omsorgsplassar

Det er framlegg om å utvida løyvinga i år for investeringsstilskot til heildøgns omsorgsplassar. Det har vore stor søknadsinngang for å få investeringsstilskot. Utvidinga vil gi grunnlag for å kunne gi investeringsstilskot til 1300 fleire omsorgsplassar enn i statsbudsjettet. Løyvinga i statsbudsjettet ga grunnlag for investeringsstilskot til 1 800 plassar, slik at det no vil kunne bli gitt tilskot til 3 100 plassar i år. Det vil også omfatta rehabilitering av eksisterande gamle plassar, jf. omlegginga av ordninga frå 2021 til berre å omfatta netto vekst i talet på plassar.

Tilskotssatsane av godkjent investeringsgrunnlag er uendra, det vil seie 55 prosent for sjukeheimsplassar og 45 prosent for omsorgsbustader med heildøgns omsorg.

Tilskot til fleire barnehagelærarar

Regjeringa ynskjer eit større krav til kompetanse i barnehagane. I statsbudsjettet er det løyvd kr. 172,2 mill. i øyremerkte tilskot til tilsetjing av fleire barnehagelærarar. Det er no framlegg om å innlemma dette øyremerkte tilskotet i rammetilskotet allereie for i år. Tilskotet, kr. 172,2 mill., er i år for perioden august og ut året, det vil seie 5/12 av året. I 2018 vil tilskotet som følgje av heilårseffekt bli utvida til om lag kr. 413 mill.

Kommuneopplegget for 2018 - generelt

Det er gitt signal om ein realvekst i dei frie inntektene for kommunane på mellom kr. 3 ½ mrd. og kr. 4,0 mrd. frå 2017 til 2018. Veksten er rekna frå det inntektsnivået for i år som no er lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett.

Denne veksten er realauke slik at priskompensasjon frå 2017 til 2018 vil kome som eit tillegg i inntektene. Prisindikatoren som blir nytta til priskompensasjon, vil bli kjent i statsbudsjettet til hausten.

Skatteøyret blir fastsett først i statsbudsjettet til hausten for å tilpassa skatteveksten til mål-setjinga om at skatteinntektene skal utgjere om lag 40 prosent av kommunane sine samla inntekter.

Det er lagt opp til at auken i dei frie inntektene frå 2017 til 2018 skal dekkja auka ressurs-innsats i kommunane til:

1. Auka utgifter som følgje av befolkningsutviklinga, både med omsyn til folkevekst og alderssamansetjing, kr. 2,2 mrd. av dei frie inntektene. Utgiftsveksten er totalt rekna til om lag kr. 2,7 mrd. Av dette er kr. 2,2 mrd. den delen som må bli dekt av auken i dei frie inntektene. Den delen av utgiftsveksten som overstig om lag kr. 2,2 mrd. må bli dekt av auke i andre inntekter enn dei frie inntektene.

Om lag heile utgiftsveksten knytt til befolkningsutviklinga vil vere for kommunane, det vil seie ikkje utgiftsvekst for fylkeskommunane.

2. For kommuneforvaltninga kan pensjonskostnadene samla kome til å auka med om lag kr. 350 mill. utover det som blir kompensert gjennom prisjustering av inntektene. Kommunane sin del av det utgjør om lag kr. 300 mill. Det er stor uvisse knytt til desse overslaga.

Pårekna auke i pensjonskostnadene har blant anna samanheng med låg avkastning på pensjonsmidlane som følgje av det låge rentenivået.

Veksten i dei frie inntektene i 2018 skal gi rom for fleire satsingar:

1. Opptappingsplan for rus, kr. 300 mill. Det er eit trinn i ein opptappingsplan med auka løyvingar til rusområdet i perioden 2016 - 2020. Satsinga kjem i hovudsak ved at ein del av den årlege veksten i dei frie inntektene er grunngjeve med satsinga på rus-omsorg. I 2016 og 2017 var denne opptappinga på til saman kr. 0,7 mrd. Fordelinga mellom kommunane blir gjort etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp i inntekts-systemet.

Det er dessutan eit eige øymerkt tilskot til føremålet, kapittel 765 post 62.

2. Tidleg innsats barnehage og skule, kr. 200 mill. Kr. 200 mill. av veksten i ramme-tilskotet er grunngjeve med denne satsinga.

Det er eit eige øymerkt tilskot til auka lærarinnsats på 1. - 4. trinn i grunnskulen, kapittel 226 post 63.

I framlegget til kommuneproposisjonen for 2017 var kr. 150 mill. av veksten i dei frie inntektene grunngjeve med tidleg innsats i grunnskulen. Stortinget vedtok i staden å flytta desse midlane over frå rammetilskotet til styrking av det øymerkte tilskotet.

3. Kr. 200 mill. til førebyggjande tiltak for barn, unge og familiar. Det er ei målsetjing å gjere kommunane i stand til å ta eit større ansvar på barnevernsområdet, i lys av barnevernsreforma. Kr. 200 mill. av veksten i rammetilskotet er grunngjeve med denne satsinga.

Det er på denne bakgrunn lagt opp til at kommunane skal få eit auka handlingsrom i 2018 på mellom kr. 0,3 mrd. og kr. 0,8 mrd. Det vil vere veksten i dei frie inntektene (før pris-kompensasjon) etter fråtrekk for auka utgifter knytte til befolkningsutvikling og pensjon, samt dei nemnde satsingane.

Kommunereform

Kompensasjon for redusert basistilskot og småkommunetilskot - overgangsordning (2017-19)

Departementet har for 2017 sett av ei skjønnsramme på inntil kr. 300 mill. til kommunar som går inn i kommunesamanslåing og som får redusert basistilskot og småkommunetilskot på grunn av nytt inntektssystem i 2017. Ingen av dei aktuelle kommunane i Hordaland får redusert småkommunetilskot som følgje av nytt inntektssystem. Dei kommunane som får kompensasjon i fylket får difor denne på grunn av omlegginga til gradering av basistilskotet.

Førebels utrekna kompensasjon er om lag kr. 23,7 mill. til saman i 2017 til kommunane i fylket, etter at det er gjort fråtrekk for kompensasjon gjennom overgangsordninga INGAR.

I 2017 vil kompensasjonen bli gitt som ein del av departementet sine skjønsmidlar. I 2018 og 2019 vil i staden kompensasjonen kome som ei eiga fordeling gjennom det ordinære ramme-tilskotet. Dette er departementet sine skjønsmidlar og endringa betyr ikkje noko for dei skjønsmidlane som fylkesmennene fordeler mellom kommunane.

Tilskot til infrastrukturtiltak

Det var for 2017 sett av kr. 150 mill. i tilskot til infrastrukturtiltak i kommunar som slår seg saman. Av det er kr. 100 mill. innanfor kommunane si skjønnsramme og kr. 50 mill. innanfor fylkeskommunane si skjønnsramme. Denne tilskotsordninga blir ikkje vidareført frå 2017 til 2018. Dette har heller ikkje betydning for dei skjønsmidlane som fylkesmennene fordeler.

Regionsentertilskot

Det vil bli gitt tilskot til mellomstore kommunar etter at det er gjort nasjonalt vedtak om samanslåing. Ny kommune må ha meir enn 9000 innbyggjarar etter samanslåing og ikkje få

storbytilskot. For 2017 er det på landsbasis ei ramme på kr. 100 mill., det vil seie med verk-nad for andre halvår i år. I 2018 blir ramma til føremålet med heilårsverknad kr. 200 mill.

Det er lagt opp til at 60 prosent av ramma vil bli fordelt med ein sats per samanslåing og 40 prosent av ramma vil bli fordelt med ein sats per innbyggjar.

Den endelege fordelinga av regionsentertilskotet og midlane i overgangsordninga (for re-dusert basistilskot) for 2017 blir gjort kjent etter Stortinget si handsaming av kommune-reforma i år.

Kommunereforma skal handsamast i Stortinget 08.juni d.å. Departementet vil kome attende med meir informasjon om desse tilskota for 2017 etter Stortinget sitt vedtak. Deretter vil departementet betala ut tilskot.

Ufrivillig åleine

Nokre kommunar har gjort vedtak om samanslåing med andre kommunar utan at det er gjort gjensidige vedtak i nabokommune. Fleire av desse kommunane taper på omlegginga i inntektssystemet i 2017 gjennom redusert basistilskot og redusert småkommunetilskot.

Departementet vil gi ein kompensasjon i 2017 til kommunar som blir vurderte å vere ufrivillig åleine etter kommunereforma. Fordelinga av denne kompensasjonen mellom kommunar vil bli vurdert nærare i samarbeid med fylkesmennene.

Eingongstilskot og inndelingstilskot

Tilskot for eingongskostnader blir utbetalt i år etter at Stortinget har gjort nasjonalt vedtak om kommunesamanslåingar.

Reformtilskot vil bli utbetalt etter at kommunesamanslåingane har vorte sett i verk,. Det vil seie etter 01. januar 2020.

Storleiken på eingongstilskota, for eingongskostnader og reformtilskot, er vist blant anna i brevet vårt av 19.mai 2015 (s. 7) om kommuneproposisjonen for 2016.

Årleg inndelingstilskot blir utbetalt frå og med år 2020 (i 15 + 5 år), det vil seie når saman-slåingane er sett i verk. Det erstattar bortfall av basistilskot og eventuelt bortfall av små-kommunetilskot/ reduksjon distriktstilskot som følgje av samanslåing. Inndelingstilskot vil vere basert på tilskot og kriteriegrunnlag for 2016. Det blir tillagt årleg priskompensasjon. Basistilskotet i 2016 var kr. 13,2 mill.

Selskapsskatt

Innføring av kommunal selskapsskatt blir utsett. Ei innføring no ville gitt større uvisse knytt til inntektene i kommunar med særlege utfordringar i næringslivet. Regjeringa ynskjer å kome attende til saka seinare.

Skjønstilskot

Basisramma blir fordelt av fylkesmennene mellom kommunane. Hordaland si ramme i 2017 er kr. 127,7 mill.

Basisramma for skjønstilskot til kommunane for heile landet blir redusert frå kr.1 191 mill. i 2017 til kr. 1 100 mill. i 2018. Reduksjonen på kr. 91 mill. blir overført til kommunane sitt innbyggjartilskot i inntektssystemet og i staden fordelt etter dei faste kriteria.

Det kan for 2018 også bli endring i fordelinga av ramma mellom fylkesmennene.

Overgangsordninga INGAR tek ikkje omsyn til endringar i skjønstilskot.

Digitalisering

Digitalisering er viktig i fornyingsarbeidet. Departementet har sett av kr. 25 mill. i prosjekt-skjønn for 2017 til ei KS - administrert ordning for finansiering av kommunale IKT - prosjekt.

For 2018 tek departementet sikte på å setje av kr. 100 mill., slik at det totalt blir sett av kr. 125 mill. til føremålet.

Kommunane må bidra med eigne midlar til prosjekt. Departementet vil saman med KS ut-arbeide nærare vilkår for bruken av midlane.

Inntektssystemet

Inntektsutjamning

Inntektsutjamninga er 60 prosent av skilnaden mellom kommunane sitt skattenivå og gjennomsnittleg skattenivå for landet. Tilleggskompensasjonen er 35 prosent av det skatte-nivået er under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Kompensasjonsgraden blir vidareført som i noverande inntektssystem, men graden vil kunne bli justert seinare.

Overgangsordninga INGAR

Overgangsordninga med inntektsgarantilskot (INGAR) gir kompensasjon for ei utvikling i rammetilskotet med meir negativt avvik enn eit fastsett beløp per innbyggjar (grenseverdien) frå landsgjennomsnittet, frå eit år til det neste. Grenseverdien for kompensasjon blir justert opp frå kr. 300,- per innbyggjar i 2017 til kr. 400,- per innbyggjar i 2018. Det vil m.a.o. vere den delen av utviklinga i rammetilskot som er meir enn kr. 400,- per innbyggjar svakare enn landsgjennomsnittet som blir kompensert.

Auken i grenseverdi blir gjort på bakgrunn av at rammetilskotet har auka vesentleg i perioden frå overgangsordninga INGAR blei innført i 2009. Grenseverdien, kr. 300,- per innbyggjar, har vore den same heilt frå ordninga blei innført. Med same nominelle grenseverdi i beløp over tid vil fleire kommunar få kompensasjon gjennom ordninga. Alle kommunane er med å finansiera overgangsordninga INGAR gjennom eit like stort trekk per innbyggjar.

INGAR tek ikkje omsyn til endring i skatt, inntektsutjamning, veksttilskot og skjønstilskot.

INGAR tek omsyn til endringar i inntektssystemet, innlemming av øyremerkte tilskot i rammeoverføring, oppgåveendringar, endringar i kriteriegrunnlaget (t.d. talet på eldre), bort-fall av småkommunetillegg og nedgang i distriktstilskot.

Telletidspunkt

Telletidspunkt for innbyggjartal og aldersfordelinga i utgiftsutjamninga vil vere 01.07. i år som grunnlag for rammeoverføring i 2018. For inntektsutjamninga i 2018 er telletidspunktet innbyggjarar per 01.01.2018. For andre kriterium i utgiftsutjamninga enn aldersfordeling er telletidspunktet 01.01.2017 for rammeoverføring i 2018.

Veksttilskot

Veksttilskotet blir gitt til kommunar som har hatt ein årleg befolkningsvekst dei siste tre åra høgare enn 1,4 prosent (gjennomsnitt per år). Hordaland har fleire kommunar med høg folke-vekst, særleg i omlandet til Bergen. Tilskotet er difor viktig i fylket.

Veksttilskotet blir gitt med eit fastsett beløp per innbyggjar utover vekstgrensa.

Distriktstilskot utanom småkommunetillegg

Distriktstilskotet skal ivareta kommunar i Sør - Noreg med svak samfunnsmessig utvikling. Det blir gitt til kommunar som har ein distriktsindeks på 46 eller lågare. På grunn av svak utvikling i indre strøk, er også dette tilskotet viktig i fylket.

Skattenivået må ha vore under 120 prosent av landsgjennomsnittet, i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Den eine delen av tilskotet blir gitt med ein sats per kommune og den andre delen av tilskotet blir gitt med ein sats per innbyggjar. Begge delane blir gradert på grunnlag av distrikts-indeksen slik at lågare indeks gir større tilskot.

Småkommunetillegg

Småkommunetillegget blir gitt til kommunar med under 3200 innbyggjarar. Tilskotet er frå og med 2017 gradert på grunnlag av distriktsindeks. Jo høgare distriktsindeks, jo høgare trekk-prosent i høve til fullt tilskot. Dei kommunane som har lågast indeks får ikkje noko trekk i høve til fullt tilskot.

Skattenivået må ha vore under 120 prosent av landsgjennomsnittet, i gjennomsnitt for dei siste tre åra, for at kommunen skal få tilskot.

Trekk i 2017:

Fitjar	trekk 50 %
Tysnes	trekk 10 %
Jondal	ikkje trekk
Ulvik	ikkje trekk
Granvin	ikkje trekk
Samnanger	trekk 50 %
Austrheim	trekk 50 %
Fedje	ikkje trekk
Masfjorden	trekk 40 %

Statsbudsjett 2018

Statsbudsjettet blir lagt fram torsdag 12.oktober d.å.

Samfunnsdel kommuneplan for perioden 2015 – 2027

Austrheim kommunestyre har i møte den 04.02.15 godkjent samfunnsdelen i kommuneplanen for perioden 2015 – 2027.

Hovudverdi for Austrheim

Austrheim kommune skal vera tydeleg, ansvarleg og raus.

Andre viktige tema:

[Austrheim heile livet](#)

I Austrheim skal det vera godt for alle å bu, arbeide og ha fritid , heile livet.

[Kystkultur](#)

Austrheim har ei tydeleg maritim tilknytning og satsing på havsport er ein naturleg vidareføring av denne.

Den maritime tilknyttinga og verdien av den er og lagt inn i utbygginga av private og offentlege bygg.

Austrheim sine 489 øyar, holmar og skjer er eitt av dei største utfartsområda for båt i fylket.

[Turstiar/ Folkehelse/ Fysisk aktivitet](#)

Det opne flate kystlandskapet er ein viktig varig verdi for Austrheim. Folkehelsa vert prioritert gjennom å leggje

tilrette for bruken av dette, mellom anna ved å etablera turstiar.

[Lyngheiane/Kulturlandskap/Kulturminne](#)

Lyngheilandskapet i Austrheim og Nordhordland er internasjonalt kjend.

«Steinalderlandsbyen ved Fosnstraumen» og meir enn 30 steinalderbuplassar finn du i Austrheim, og nokre av dei er mellom dei eldste i landet.

[Vardetangen 4 grader 56 min. 43,182 sek. austleg lengde, 60 grader 48 min. 36,614 sek. nordleg breidde.](#)

Austrheim kommune har det vestlegaste fastlandspunktet i Noreg.

Visjon

Visjon for utvikling og vekst

Ein visjon kan definerast som eit framtidig bilete av korleis Austrheim samfunnet skal bli.

Visjonen kan vere eit uttrykk for innbyggjarane sine ynskjer, verdiar, behov og draumar.

Vår visjon er :

[Eit livskraftig kystsamfunn, kjend for havsport, med pulserande tettstad og aktive bygder.](#)

Hovudmåla er :

-Austrheim skal verte ein meir attraktiv stad å bu, etablere bedrifter og besøkje.

-Austrheim skal utvikle seg til eit berekraftig og dynamisk område, i eller utanfor ei større kommunal eining.

-Austrheim skal utvikla seg vidare som eit livskraftig regionalt knutepunkt nord i Nordhordland.

Forventningar fram mot 2027

Samferdselsløysingane vert betre og det vert utvikla gode knutepunkt med overgangar frå privat til offentlig transport.

Fokuset vert endå sterkare på utbygging av trygg infrastruktur. Spesielt vert det ei auka satsing på klimavenleg transport og satsing på gang og sykkelveggar. Denne satsinga vert eit viktig bidrag til betring av folkehelsa.

Verdien av å bu og besøkje Austrheim vert auka gjennom at fleire nyttar naturverdiane våre, og gjennom utvikling av bubilplassar, campingområde og hotell. Det vert auka fokus på reiseliv og havsport som næringsveggar.

Vardetangen vert eit viktig reisemål både lokalt og nasjonalt, samt eit utgangspunkt eller mål for

«reiser Norge på tvers».

Mongstadorrådet vert utvikla vidare for å få maksimal utnytting av hamne- og industriområdet. Store prosjekt innan oljenæringa gjev rom for auka næringsutvikling og det vert tilrettelagt næringsområde i nærleiken.

Austrheim kommunesentrum vert ein tydeleg tettstad og eit regionalt knutepunkt i nordre del av Nordhordland og tilgrensande regionar i nærleiken av Fensfjorden. Det vert eit lokalsenter i Fønnes - Kaland området. Det vert meir fokus på sentrumsnær bustadbygging og næring/handel i sentrum. Det vert auka fokus på å skapa liv i sentrum gjennom etablering av arenaer for , kultur, trening, bading, kunst og uteopphald.

Det vert gjennomført tiltak for å få til butilbod for alle, med varierende bustader som er tilpassa funksjonsnivå, utleige og med gode finansieringsordningar. Det vert tilgang på attraktive bustadområde i nærleiken av, eller med god tilgang til sjø.

Austrheim Vidaregåande skule vert rusta opp og får stadfesta si stilling som den viktigaste lærestaden i nordre del av Nordhordlandsregionen og søre del av Sogn og Fjordane.

Kommunen sitt tenestetilbod vert framleis høgt prioritert.

- Det vert moderne barnehagar med full dekning.
- Det vert etablert ny skulestruktur med skuleanlegg for best mogeleg og moderne læremiljø.
- Kommunen vil ha sterkt fokus på beredskap og tryggleik i samarbeid med dei andre kommunane i regionen.
- Kommunen skal vedlikehalda kommunale bygg og eigedomar innanfor prioriterte rammer.
- Kommunen vil vera pådrivar for fibernettutbygging og av vatn/avløpsnett utbygging.
- Tenestetilbodet for dei eldre vert godt utbygd og moderne.
- Tenestetilbodet for dei utviklingshemma vert styrka.
- Kulturhistoria og kulturminna i kommunen vert ivareteke og formidla til nye generasjonar.

Tradisjonelt fiskeri, landbruk og primærnæringane vert utvikla og vidareført.

Det vert auka merksemd på arealbruk, beitebruk, landbruk og lyngbrenning når det gjeld attgroing.

Med basis i dei hovudmål, delmål, visjon og forventningar fram mot år 2027 som kommunestyret har vedteke, vil verksemdplanar verta utarbeid for dei einskilde avdelingane.

Frie inntekter 2017-2020 – Lokal konsekvens

Dei frie inntektene for Austrheim kommune er auka i 2017 og vil bli vidareført på dette nivået i resten av planperioden.

Men som det går fram av avsnitta ovanfor, så er det ikkje rom for å auke driftsnivået som følge av denne økonomiproposisjonen.

Andre overordna statlege tilskot

Desse består i stor grad av rentekompensasjonstilskot. Desse tilskota vil endra seg i takt med marknadsrenta. Den har som kjent gått ned dei siste åra og vil truleg halde seg ned i nokre år iflg. Noregs bank.

Med i denne planen følgjer tilskota kommunen sitt planlagde renteutgiftsnivå.

Eigedomsskatt

Eigedomsskatten er oppjustert frå 2017 der annan næring er lagt inn som inntekt.

I år 2019 skal eigedomsskatten prisjusterast, om ikkje denne skatteordninga får ei anna innretning i framtida. Om så skulle skje, vert det endå meir presserande å halde driftsnivået uavhengig av vekst i eigedomsskatteinntektene i 2019.

Renteinntekter og utbyte

Det er tatt høgde for at utbyte frå BKK vil auke i planperioden. Renteinntektene er nedjustert til eit nøkternt nivå.

Rente- og avdragsvilkår

Økonomiplanen er basert på fylgjande rentenivå:

2017: 1,55%

2018: 1,7%

2019: 1,8%

2020: 1,8%

2021: 1,8%

Dette er i tråd med signala frå Noregs Bank i høve framtidig rentenivå.

Om forventa utgiftsvekst i planperioden:

Austrheim kommune er ein kommune med ei rimeleg god og stabil drift. Som vist tidlegare er det på gang eit prosjekt i høve nedjustering/effektivisering av drift slik at kostnadsnivået følg utviklinga i samsvar med nivået for 2017.

Demografien er også rimeleg stabil fram mot år 2021 og det er kjent at eldrebølga ikkje kjem over Austrheim kommune før på dette årstalet.» Vekstsmertene» har vorte dempa ved at kommunen har vore i forkat med investeringar, har planlagt for framtida og evnar sjå utfordringar som kjem lenger fram i tid.

Den demografiske utgiftsveksten i åra som kjem, vert difor forventa å ligga på nivå med den jamne prisveksten i dei næraste åra som kjem.

Den siste tids folketalsutvikling stadfestar at ein kan venta seg ei rimeleg normal utvikling.

Det er forventa ei nokonlunde stabil utvikling i høve til behovet for barnehageplasser og elevar i skulane.

Det er i perioden lagt inn ei kostnadsvekst for ansvar 100 og reduksjon i dei sosiale kostnader og introduksjonstilskota frå 2018.

Til fordeling drift:

Nedenfor er utviklinga i fordeling drift i planperioden:

RB1 2017: kr. 187.257.000

ØP 2018: « 185.602.000

ØP 2019: « 183.875.000

ØP 2020: « 184.925.000

ØP 2021: « 183.025.000

Endringsframlegg i drifta:

Dette framlegget til økonomiplan ber preg av å vera ei prolongering av eksisterande økonomiplan for den daglege drifta med utgangspunkt i budsjett 2017.

Rammene er stramme frå før av og signala om framtidig inntektsnivå, inviterer ikkje til utgiftsauke i denne perioden.

Utgangspunktet elles er at prosjektet som jobbar med kostnadsreduserande tiltak skal oppnå nødvendige nedskjeringar slik at kostnadene ikkje overstiger nivået som er lagt i økonomiplanen.

Pensjonskostnader/premieavvik:

Pensjonskostnadene følgj lønsutviklinga og vil auke.

Sjå elles fylkesmannen sine merknader i høve pensjonskostnader i kommuneopplegget for 2017.

Investeringar, låneopptak og gjeldsnivå:

Investeringsnivået har vore høgt i kommunen i dei seinaste åra med tilhøyrande høge låneopptak. Samla brutto lånegjeld pr. 31.12.2016 var på kr. 222.958.700 i kommunalbanken og KLP og kr. 36.868.166,- i Husbanken.

Rentenivået i 2017 er på 1,55%. I 2018 er det på 1,7% og i 2019 og 2020 er rentenivået på 1,8%. Så lenge rentenivået er som i dag og med endra avdragsprofil kan Austrheim leve med denne høge lånegjelda, sjå elles merknader frå fylkesmannen sitt skriv av 26.04.17 til budsjett og økonomiplan.

Av tabellen nedenfor ser vi at låneopptaket i 2015 er relativt høgt i høve til gjeldande økonomiplan. Med utgangspunkt i refinansieringa i 2014 er avdragsprofilen vesentleg endra.

År	Investeringsnivå	Låneopptak	Avdrag	Renter
2017	29.282.000	20.000.000	8.100.000	4.305.000
2018	15.400.000	14.600.000	8.400.000	4.700.000
2019	24.700.000	23.900.000	8.900.000	5.100.000
2020	33.300.000	32.500.000	10.000.000	5.400.000
2021	36.200.000	35.400.000	11.400.000	5.900.000

Om føreslegne endringar i økonomiplanen:

I tabellen for investeringar er det ein del endringar i høve gjeldande økonomiplan. Frå 2019 er det lagt inn eit finansieringsbehov for ny barnehage på Kaland med totalt kr. 54.000.000,- som fordeler seg i åra 2019,2020 og 2021.

VVA har store investeringar på gang dei neste åra. Her er det lagt inn kr. 3.000.000,- i kvart av åra i planperioden. Det er lagt inn kr. 3.000.000,- i prosjektet omsorgsbustader i perioden.

Investeringsprosjekta i gjeldande økonomiplan er vidareført.

Vurdering

I 2015 vart det eit underskot på kr. 8.2 mill.. Dette er i planen dekkja inn i 2016 og 2017. I åra 2018 og 2021 er det budsjettert med overskot som fylgjer:

2018	2019	2020	2021
1.197.000	245.000	2.145.000	95.000

Kommuneopplegget for 2017 gav eit inntektssystem som gav auke i dei frie inntekten ifrå 2017 i høve til dei frie inntektene i 2016.

I 2017 vart det innført eigedomsskatt for anna næring som auka inntektsgrunnlaget til kommunen . Dette saman med kostnadsreduksjonar vil bidra til å nedbetale underskotet frå 2015 og i tillegg gje overskot i drifta for åra 2018, 2019, 2020 og 2021.

Prosjektet der det var fokus på reduksjon av utgiftene vil fortsette inn i økonomiplanperioden.

Som ein del av dette prosjektet vert alle ledige stillingar vurdert av rådmannsgruppa . Dette tiltaket

har allereie gjev store innsparingar.

I 2015 vart det gjennomført refinansiering av alle låna til kommunen (startlån er utanom) der renta vart bunden på eit lågt nivå og avdragsprofilen er endra.

Konklusjon

Økonomiplanen vert vurdert til å vera ein plan det går an å leva med. Inntekter er budsjetttert så realistisk som mogeleg.

Dersom driftsutgiftene vert halden under kontroll i åra som kjem og ein lukkast med innsparingstiltak som det jobbast med kan driftsramma som ligg i planen haldast.

Sjølv om dei økonomiske føresetnadene er rimeleg tøffe i åra som kjem, så rår rådmannen over medarbeidarar som har eit høgt fagleg nivå og som har synt seg å vera ansvarleg og kreativ på løysingar når det røyner som verst.

Rådmannen tilrår at både driftsrammene og investeringsrammene for 2018 – 2021, vert vedteke slik dei ligg føre i tabelloppsettet som følgjer saka.

Eg rår til fylgjande:

- 1. Økonomiplan 2018-2021, vert vedteke slik det ligg føre i tabelloppsettet i saksutgreinga, med fylgjande endringar på driftsrammene for dei einskilde driftsåra:**

Rammeområde:		2018	2019	2020	2021

- 2. 1. års ramme i økonomiplanen, vert grunnlaget for det vidare arbeidet med å fastsetje årsbudsjettet for år 2018**

- 3. Dei totale investeringsrammene for åra 2018-2021, vert vedteke slik dei ligg føre i vedlagte tabelloppsett, med fylgjande endringar for dei einskilde driftsåra:**

Pr.nr.	Investeringar:	2018	2019	2020	2021

Sakspartar